

Notitie

Aan: Omgevingsdienst Haaglanden
Van: Evides NV
Datum: 07-07-2023
Betreft: ADC-toets aanvraag vergunning Wet Natuurbescherming
Bijlage(n): -

Inleiding

De rol van waterstof groeit. Behalve als vervanger van aardgas voor het opwekken van warmte in de procesindustrie wordt waterstof een bouwsteen in de duurzame chemie om producten te maken. Verder ontwikkelt waterstof zich tot een belangrijke energiedrager in lucht- en zeevaart, voor zwaar wegtransport en voor de warmtevoorziening in huishoudens en kassen. Het Havenbedrijf Rotterdam werkt samen met haar partners aan de ontwikkeling van een grootschalig waterstofnetwerk door het havencomplex. Rotterdam wordt daarmee een internationaal knooppunt voor de productie, import, toepassing en doorvoer van waterstof richting andere landen in Noordwest-Europa.

Shell wil de komende jaren een grote impuls aan de groene waterstofeconomie geven. In een nieuw te bouwen waterstoffabriek in de Rotterdamse haven zal, bij voorkeur met stroom van offshore windpark Hollandse Kust (noord), groene waterstof geproduceerd gaan worden voor de industrie en de transportsector. Evides Industriewater draagt hieraan bij, door demiwater te leveren aan deze waterstoffabriek, waaruit waterstof gemaakt wordt.

Het transport van het demiwater wordt geregeld middels een pijpleiding. In het havengebied liggen al de nodige transportleidingen voor demiwater. Vanaf de zogenaamde C2-bocht wordt een aftakking gemaakt die naar toekomstige waterstoffabriek Holland Hydrogen 1 (HH1) aan de Zwarte Zeeweg op de Tweede Maasvlakte gaat lopen. Het grootste deel van het tracé komt in de al gereserveerde en in gebruik genomen leidingenstraat van het Havenbedrijf Rotterdam te liggen.

Stikstofdepositie

Op 2 november 2022 is door de Raad van State de vrijstelling voor stikstofdepositievergunningen (in het kader van de Wet natuurbescherming) voor alle bouwactiviteiten ongeldig verklaard. Dit betekent dat stikstofdepositie opnieuw relevant is geworden voor bouwprojecten. Uit de stikstofdepositieberekeningen in Aerius is gebleken dat de stikstofdepositie voor dit project $>0,00$ mol/ha/jaar bedraagt.

Het gaat hierbij alleen om de aanlegfase. Tijdens de exploitatiefase wordt geen stikstofdepositie veroorzaakt, omdat er brandstof wordt gebruikt voor het gebruik van de leiding.

Saldering

Er is gekeken of er onder de verlease-regeling mogelijkheden zijn om een saldering toe te passen voor dit project.

Er zijn geen mogelijkheden om de depositie die wordt veroorzaakt in de aanlegfase te salderen met activiteiten die anders op de percelen van de werkstrook plaatsvinden. De normale activiteiten op de percelen waar de werkstrook overheen loopt zijn voornamelijk verkeer en kabels- en leidingenstrook.

Het project komt ook niet in aanmerking voor een bijdragen van de stikstofbank van het Havenbedrijf Rotterdam.

Passende beoordeling

Op basis van de uitkomsten van de Aeries-berekening is gekeken naar de effecten op soortniveau in de verschillende Natura 2000 gebieden waar stikstofdepositie wordt veroorzaakt, in lijn met de bepalingen in art 2.8 lid 1.

De Passende beoordeling is bijgevoegd als aparte bijlage bij de aanvraag.

ADC-toets

De activiteiten hebben betrekking op voor stikstof gevoelige habitats en habitats van voor stikstof gevoelige soorten waarvoor een instandhoudingsdoelstelling geldt.

Er kan niet gesaldeerd worden voor de effecten in de aanlegfase van dit project, waardoor een vergunning voor de activiteiten om de leiding aan te leggen verplicht is. Volgens art 2.8 lid 4 kan een vergunning worden verleend indien voldaan een zogenaamde ADC-toets is uitgevoerd.

De ADC-toets bestaat uit de volgende onderdelen

- A: er zijn geen alternatieven;
- D: er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- C: de nodige compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft.

Hieronder worden de verschillende onderdelen van de ADC-toets uitgewerkt

A - Alternatieven

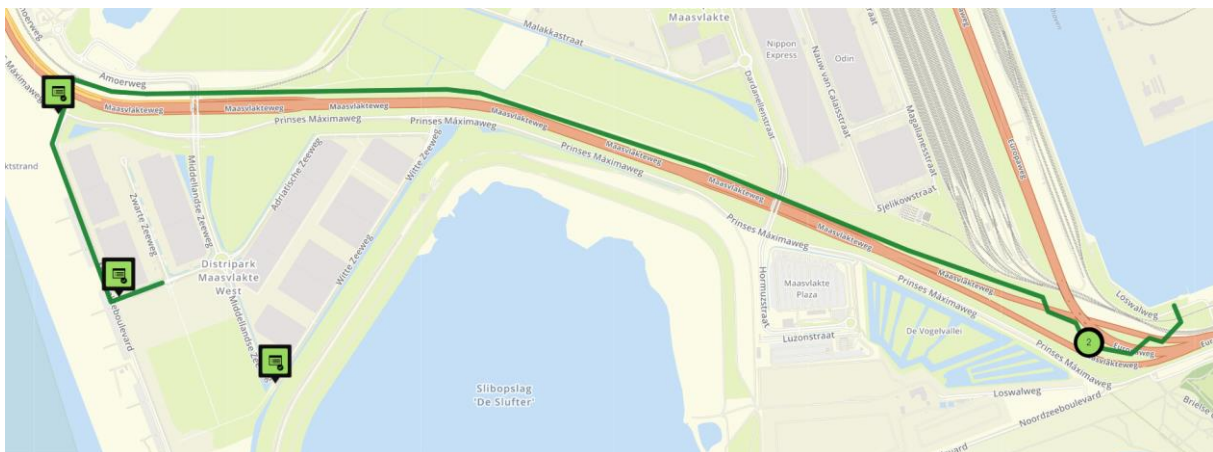
Binnen HH1 wordt groene waterstof op basis van demiwater middels elektrolyse geproduceerd. Gezien het significante beoogde elektrolyse-vermogen (200 MW) is hiervoor tevens een significante hoeveelheid demiwater benodigd. Deze wordt voorzien vanuit de demiwaterfabriek van Evides. Onderhavig voornemen van Evides betreft specifiek de verbinding tussen deze fabriek enerzijds, en de waterstoffabriek HH1 anderzijds, vanaf een punt in het bestaande demiwaterleidingnetwerk dat op relatief korte afstand van de te realiseren waterstoffabriek ligt (de zogenaamde C2-bocht, aan de westzijde van de Loswalweg) .

Zonder deze demiwatervoorziening kan de productie van groene waterstof op deze locatie – welke door het Havenbedrijf als specifieke locatie voor grootschalige productie van groene waterstof binnen de Rotterdamse haven is aangewezen – geen doorgang vinden.

De gekozen route betreft de kortste beschikbare route tussen de beide fabrieken en loopt voor een groot deel in de kabels en leidingenstrook van het Havenbedrijf Rotterdam. Zie hiervoor ook figuur 1 op de volgende pagina.

Een alternatieve manier om de waterstoffabriek van demiwater te voorzien zou zijn door het water per vrachtwagen aan te leveren. Dit heeft niet de voorkeur, aangezien hiervoor ongeveer 10.000 vrachtwagenbewegingen op jaarbasis nodig zouden zijn.

Hieruit volgt dat voor zowel het initiatief an sich (een pijpleiding voor demiwater), als de invulling ervan (routing van het tracé) geen betere alternatieven zijn.



Figuur 1 – de groene lijn geeft het tracé aan van de demiwaterleiding. Het tracé begint aan de rechterkant van het figuur bij de Loswalweg. Het tracé wordt daar aangesloten op het bestaande demiwaterleidingnetwerk. De leiding eindigt aan de linkerkant op de Zwarte Zeeweg, waar de aansluiting met de waterstoffabriek wordt gerealiseerd.

D – Dwingende redenen

De energietransitie, waarbij overgegaan wordt van fossiele energiebronnen naar hernieuwbare energiebronnen om zodoende klimaatverandering tegen te gaan, wordt industrie- en beleidsbreed erkend als een dringende ontwikkeling. Mogelijkheden tot het produceren van groene waterstof, maken een belangrijk deel uit van de energietransitie, gezien groene waterstof zowel een hernieuwbare energiedrager is als een hernieuwbare basischemicalie die in de industrie veelvuldig ingezet wordt.

De mogelijkheid van de productie van waterstof als nieuwe energiebron helpt ook in het beperken van de negatieve economische en maatschappelijke gevolgen van hoge en volatiele prijzen.

De nood aan versnelling in realisatie van energietransitie-projecten wordt bovendien onderstreept door de Raad van de Europese Unie. Zo is in december 2022 een (nood)verordening gepubliceerd (verordening (EU) 2022/2577) waarin een kader wordt vastgesteld voor de snellere vergunningverlening van hernieuwbare-energieprojecten. HH1 en de gerelateerde projecten, zoals de aanleg van de demiwaterleiding, vallen binnen de reikwijdte van deze verordening.

Op basis hiervan kan worden gesteld dat voor het voornemen van de aanleg van de demiwaterleiding voor de waterstoffabriek dwingende redenen van groot openbaar belang aangewezen kunnen worden.

C – Compensatie

Voor het onderwerp compensatie wordt gesteld dat er, gezien de geringe depositie, en de kenmerken van de verschillende relevante Natura 2000-gebieden (zie hiervoor de Passende Beoordeling in bijlage 3 van de aanvraag) geen compensatie benodigd is. Dit wordt onderstreept door de voor dit project uitgevoerde Passende Beoordeling. Hierin wordt als volgt geconcludeerd:

'Uit de beoordeling van de effecten van de berekende tijdelijke extra stikstofdepositie op de kwaliteit van deze habitattypen blijkt dat de beperkte eenmalige extra stikstofdepositie in de aanlegfase niet zal leiden tot veranderingen in de vegetatiesamenstelling, groeisnelheid of onderlinge concurrentieverhoudingen tussen plantensoorten van de betreffende habitats. Evenmin leidt deze eenmalige en kleine stikstofdepositie tot een verzwaring van de beheeropgave of tot een belemmering bij het uitvoeren van berstelmaatregelen.'

Zodoende is compensatie van de depositie in deze gebieden dan ook niet benodigd.

De stikstofdepositie die tijdelijk wordt veroorzaakt tijdens de aanlegfase, draagt op langere termijn bij aan een structurele afname van stikstof uitstoot en -depositie op de relevante Natura 2000 gebieden.

Conclusie

Gezien de bovenstaande argumenten, is Evides van mening dat er voldaan is aan alle voorwaarden zoals genoemd in art 2.8, lid 4 van de Wet Natuurbescherming.